

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๓/ ๕๖๓๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กคค. ๑ / ๓๓ ๔ รหัสเรื่อง : ส25219 ส.๑ ก.๑๑
วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๖๐ รับที่ : ส12032/๖๐ กคค.
เวลา ๑๐.๔๐ วันที่ : ๐๔ มิ.ย. ๖๐ เวลา : 10:35

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น
ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ ณ กรุงเทพมหานคร และการประชุมระดับรัฐมนตรี
กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ ณ กรุงมะนิลา
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแถลงข่าวร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น
ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ (พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ตามที่ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือ
ลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ (The 9th Mekong-Japan Economic Ministers
Meeting) ในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรี
เศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ ๔๙ (The 49th ASEAN Economic Ministers Meeting) นั้น

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใคร่ขอเสนอ
เรื่อง ผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจ
และอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ ณ กรุงเทพมหานคร และการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำ
โขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มาเพื่อคณะรัฐมนตรี
พิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้น่าจะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ รับทราบผลการประชุมร่วมระหว่าง
รัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙
ณ กรุงเทพมหานคร และเห็นชอบร่างแถลงข่าวร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง
-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ (Joint Media Statement) ณ เวียงจันทน์ สปป. ลาว

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ รับทราบผลการประชุมระดับ
รัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ ณ เวียงจันทน์
สปป. ลาว และรับทราบแนวทางการดำเนินงานต่อไปตามผลการประชุมฯ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ มีกำหนดจัดขึ้นในวันอาทิตย์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ ระหว่างเวลา ๐๗.๔๕-๐๘.๔๕ น. ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สำนักงานฯ จึงขอความกรุณานำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในวันอังคารที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐

๔. ผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐

๔.๑ องค์ประกอบผู้เข้าร่วมประชุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ทำหน้าที่ประธานที่ประชุมร่วมกับ ผู้ช่วยรัฐมนตรีด้านการต่างประเทศ (นายทาดาโอะ ยานาเสะ) กระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (METI) ประเทศญี่ปุ่น พร้อมด้วยรัฐมนตรี ๕ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ นายชก โชเพียก ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ราชอาณาจักรกัมพูชา นายสมจิตร อินทะมิต รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและพาณิชย์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายโค โค ลวิน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา นายเลื่อง แวน เก็ท อธิบดีกรมเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงการวางแผนและลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ และสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผู้แทนภาคเอกชน ๕ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่น และผู้แทนองค์กรหุ้นส่วนการพัฒนา ได้แก่ METI ERIA JICA JETRO JBIC ADB NEDO UNESCAP และ Mekong Institute

๔.๒ วัตถุประสงค์ เพื่อรับทราบและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นจากภาครัฐและภาคเอกชน ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่น เกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ (Work Programme) ภายใต้วิสัยทัศน์ การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Industrial Development Vision: MIDV) รวมทั้งเตรียมการสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ ในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๔.๓ ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรม ในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Industrial Development Vision: MIDV)

๔.๔.๑ ไทย โดยนางปิยนุช วุฒิสอน รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สศช. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย เห็นว่ากลไก Plan, Do, Check, Act (PDCA) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการ (Work Programme) ภายใต้ MIDV เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาด้านการค้า อุตสาหกรรม และเศรษฐกิจข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ให้เกิดความยั่งยืนและครอบคลุม โดยในส่วนของไทย มุ่งผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่จำนวน ๑๐ อุตสาหกรรม (S Curve) เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ การแพทย์ และดิจิทัล นอกจากนี้ ไทยกำลังเร่งพัฒนาเชิงพื้นที่โดยเฉพาะการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษทั้ง ๑๐ แห่ง และการพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (EEC) ซึ่งได้จัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการลงทุนในพื้นที่ EEC แล้ว

นอกจากนี้ ไทยเห็นพ้องกับข้อเสนอของญี่ปุ่นในการจัดตั้ง ASEAN-Japan Innovation Network (AJIN) เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ (New Industries) รวมทั้งสนับสนุนแนวคิดการพัฒนา Internet of Things (IoT) เพื่อเชื่อมโยงระบบ Internet ประยุกต์ใช้เข้ากับนโยบายการพัฒนาแบบอัจฉริยะ (Smart) ต่าง ๆ ในครั้งนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กำลังดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑) เพื่อจัดตั้งฐานข้อมูลภาครัฐ ซึ่งจะสามารถให้บริการแบบ

อิเล็กทรอนิกส์ในหลายภาคส่วนและหลายระดับ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม ๔.๐ และการพัฒนาแบบ “Smart” อาทิ Smart City, Smart Farmer, Smart Application อย่างไรก็ตาม อาจจะพบอุปสรรคในขั้นตอนเตรียมการพัฒนา IoT ได้แก่ การบริหารจัดการเชิงกลไกและสถาบันซึ่งต้องมีความพร้อมและเหมาะสม การปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบให้สอดคล้องและทันสมัย โดยเฉพาะมาตรการการระงับข้อพิพาททางออนไลน์ (Online Dispute Resolution: ODR) เป็นต้น

๔.๔.๒ กัมพูชาและสปป.ลาว เห็นว่าแผนปฏิบัติการ (Work Programme) ยังไม่ครอบคลุมประเด็นอุปสรรคและความท้าทายบางประการ อาทิ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการขาดแคลนจำนวนแรงงาน รวมทั้ง การลดช่องว่างการพัฒนาในเขตเมืองและเขตชนบท การส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของ SMEs การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและการพัฒนากฎระเบียบขึ้นมา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ท่องเที่ยว เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม เวียดนามเห็นว่าประเทศสมาชิกควรประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเพื่อเป้าหมายการพัฒนาร่วมกัน

๔.๔.๓ ผู้แทนภาคเอกชนไทย เห็นว่าประเด็นการพัฒนาที่เอื้อประโยชน์แก่ภาคเอกชนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ได้แก่ ๑) ความเชื่อมโยงบริการโลจิสติกส์ข้ามแดนอย่างครอบคลุมเพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายสินค้าและคน และการปรับปรุงความยาก-ง่ายในการดำเนินธุรกิจ ๒) พัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อย (MSMEs) สามารถเข้าถึงแหล่งทุนและข้อมูลได้ ๓) พัฒนาระบบภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ นำใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ (Start-Ups) และ ๔) สนับสนุนเครือข่ายผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เพื่อเปิดโอกาสการแลกเปลี่ยนข้อมูลและพัฒนาช่องทางธุรกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

๔.๔.๔ ผู้แทนภาคเอกชนญี่ปุ่น เห็นควรเน้นพัฒนาความเชี่ยวชาญและความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ขณะนี้ ภาคเอกชนญี่ปุ่นมีแรงงานที่ทำงานในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง กว่าหนึ่งหมื่นคน ซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นจากการเปิดสาขาเพิ่มขึ้นถึงปี ๒๕๖๑ นอกจากนี้ บริษัทเอกชนญี่ปุ่นพร้อมสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยมุ่งฝึกปฏิบัติงานจริง (On-Site Training) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี เรียนรู้วัฒนธรรมการทำงาน และความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

๔.๕ ข้อคิดเห็นต่อกลไก Plan, Do, Check, Act (PDCA) และทิศทางการดำเนินงานต่อไปของแผนปฏิบัติการภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

๔.๕.๑ ไทย โดยนางปิยนุช วุฒิสอน ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน สศช. ได้ให้ความเห็นต่อ KPIs ในสาขาต่างๆ ดังนี้ ๑) สาขาโครงสร้างการค้า เห็นว่าข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของญี่ปุ่นได้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของไทยแล้ว โดยเฉพาะการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และการพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก ๒) สาขาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ไทยกำลังเร่งพัฒนาอุตสาหกรรม S-Curve ทั้ง ๑๐ อุตสาหกรรมเพื่อรองรับการลงทุน ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ได้เสนอให้สิทธิประโยชน์การลงทุนขั้นสูงสุดแก่บริษัทที่ดำเนินการใน ๑๐ อุตสาหกรรม ดังกล่าวด้วยแล้ว ๓) สาขาการวิจัยและพัฒนา (R&D) ขอให้ประเทศสมาชิกเร่งดำเนินการเพื่อจัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบการคุ้มครองสิทธิของทรัพย์สินทางปัญญา และขอให้สถาบันวิจัยในประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงร่วมมือกับญี่ปุ่นศึกษาวิจัยในหัวข้อที่จะเป็นประโยชน์แก่ภาคธุรกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และ ๔) สาขาความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ขอให้ประเทศสมาชิกเร่งรัดกระบวนการภายในประเทศเพื่อให้เริ่มดำเนินการระยะ Early Harvest ของความตกลง CBTA เพื่อมุ่งอำนวยความสะดวกกิจกรรมทางเศรษฐกิจข้ามแดนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๔.๕.๒ กัมพูชา เห็นพ้องกับแนวคิด การพัฒนาอุตสาหกรรมในกลุ่มแม่น้ำโขงอย่างเชื่อมโยงตามที่ญี่ปุ่นเสนอ โดยครอบคลุมความเชื่อมโยงใน ๓ ด้าน ได้แก่ อุตสาหกรรม โลจิสติกส์ และ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ขอให้อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่น ร่วมวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ร่วมหาหรือ
แนวทางการพัฒนา มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบ และร่วมทบทวนความตกลงต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว สปป.ลาว
เห็นว่ากลไกการติดตามและประเมินผล ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน มิใช่เพียงแต่ฝ่าย
เลขานุการ เมียนมา ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างและขยายเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานเพื่อยกระดับโครงสร้าง
การค้า สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่า และสนับสนุนการจัดตั้งคลัสเตอร์และศูนย์ SMEs ข้ามแดน เวียดนาม
เสนอให้ประเทศสมาชิกเพิ่มการสื่อสารและประสานงาน ร่วมแบ่งปันความรู้และข้อมูล ร่วมปรับปรุง
กฎระเบียบให้สอดคล้องกัน และร่วมพัฒนา R&D ระหว่างภาครัฐและเอกชน

๔.๕.๓ ผู้แทนภาคเอกชนไทย เห็นว่าภาคการผลิตและอุตสาหกรรมไทยพึ่งพา
แรงงานข้ามชาติที่ไม่ถูกกฎหมายจากประเทศเพื่อนบ้าน จึงขอให้ดำเนินการตามขั้นตอนให้ถูกกฎหมายแล้ว
รวมทั้งเร่งฝึกทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพ และสามารถเผยแพร่องค์ความรู้
และทักษะฝีมือในประเทศของตนเอง ต่อไป ในส่วนของภาคเอกชน ได้จัดทำแถลงการณ์ร่วม CLMVT เพื่อ
การเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างปลอดภัย และการจ้างงานข้ามแดนอย่างถูกกฎหมาย อีกทั้งการอบรมให้ความรู้
ด้านภาษา วัฒนธรรม กฎหมาย และกฎระเบียบข้อห้ามต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความตระหนักรู้ และความ
รับผิดชอบต่อสังคม ทั้งนี้ประเด็นที่ภาคเอกชนให้ความสำคัญสูง คือ การเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าอาหาร
ความมั่นคงทางอาหาร ความปลอดภัย และมาตรฐานการผลิตอาหาร

๔.๕.๔ ผู้แทนภาคเอกชนญี่ปุ่น ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในเขต
ชนบทเพื่อขยายตลาดและลดความเหลื่อมล้ำ การส่งเสริมธุรกิจกรรมและโลจิสติกส์ข้ามแดน การพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์ ในธุรกิจ SMEs การเปิดตัวอุตสาหกรรมใหม่หรืออุตสาหกรรมที่ก้าวหน้าขึ้น และการจัดการชายแดน
มุ่งเน้นขั้นตอนพิธีศุลกากรที่ทันสมัยและประหยัดเวลา และการปรับปรุงเส้นทางถนนที่สามารถรองรับ
รถบรรทุกขนส่งได้

๕. การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจ
และอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ กำหนดจัดขึ้นในวันอาทิตย์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๗.๔๕-๐๘.๔๕ น.
ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ ๔๙

๕.๑ ประเด็นหารือและข้อเสนอของประเทศไทย ในการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบ
ความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ มีดังนี้

๕.๑.๑ ให้ความเห็นชอบต่อการจัดทำร่าง KPIs ภายใต้กลไก Plan, Do, Check,
Act (PDCA) ซึ่งนำเสนอโดยฝ่ายเลขานุการ AMEICC เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็น
ตอนของแผนปฏิบัติการ (Work Programme) ภายใต้วิสัยทัศน์วิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาค
ลุ่มแม่น้ำโขง โดยเฉพาะตามแนวทางที่จะส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง
เพื่อขยายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงสนับสนุนการลงทุนจากญี่ปุ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญ
ในการสร้างความเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถขยายการเชื่อมต่อห่วงโซ่
การผลิตในภูมิภาคและเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตโลก (Global Value Chain) ได้ต่อไป

๕.๑.๒ เห็นพ้องต่อแนวทางการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำ
โขงอย่างเชื่อมโยงและครอบคลุมทั้งทางด้านโครงสร้างอุตสาหกรรม โครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ และ
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจาก สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทย โดยเฉพาะ
การเร่งพัฒนาอุตสาหกรรม S-Curve ทั้ง ๑๐ อุตสาหกรรมในพื้นที่แนวระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC)
รวมทั้ง เร่งพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และการนำใช้ Internet of Things (IoT) ในภาคอุตสาหกรรม
เพื่อมุ่งสู่ Industry 4.0 อย่างไรก็ดี ประเทศไทยเสนอให้ญี่ปุ่นร่วมถ่ายทอดเทคโนโลยีพร้อมทั้งพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์ และแบ่งปันองค์ความรู้การประยุกต์ใช้ IoT ในภาคอุตสาหกรรม การค้า และบริการ เพื่อเพิ่ม

ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ภายใต้ยุทธศาสตร์ประเทศไทยบวกหนึ่ง ต่อไป

๕.๑.๓ สนับสนุนประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเร่งดำเนินการตาม ขั้นตอนภายในประเทศให้สามารถเริ่มดำเนินการในระยะ “Early Harvest” ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการ ขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) เพื่อเร่ง อำนวยความสะดวกการผ่านเข้า-ออกของสินค้าและคน การเร่งแก้ไขปัญหาระบบศุลกากรผ่านแดน และการ แลกเปลี่ยนสิทธิการจราจร เป็นต้น ในการนี้ ขอให้ประเทศญี่ปุ่น และหุ้นส่วนการพัฒนาต่าง ๆ ให้ความ ช่วยเหลือพัฒนาระบบติดตามประเมินผลการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่ง พร้อมทั้งเร่งพัฒนา ศักยภาพบุคลากร ณ บริเวณด่านชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง ต่อไป

๕.๒ ประโยชน์ของประเทศไทย ในการเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความ ร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ มีดังนี้

๕.๒.๑ เกิดความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่นและประเทศในลุ่มแม่น้ำโขงตาม แผนปฏิบัติการภายใต้วิสัยทัศน์ฯ โดยเฉพาะแผนงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้ง แผนงานการถ่ายทอด เทคโนโลยีและการนำใช้ Internet of Things ในอุตสาหกรรมสำคัญของญี่ปุ่นซึ่งมีฐานการผลิตในประเทศไทย และประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ตามแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในยุค 4.0 (Industries 4.0)

๕.๒.๒ สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนจากต่างประเทศในการเข้ามาลงทุน ในสาขาที่มีศักยภาพเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิตกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ทั้งนี้เพื่อเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจ คือ การค้า การลงทุน การบริการและการท่องเที่ยว ตามพื้นที่แนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC) และระเบียง เศรษฐกิจตอนใต้ (SEC) ทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๒.๓ สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ประกอบการธุรกิจและนักลงทุนประเทศไทยและ ญี่ปุ่นต่อการเข้าไปประกอบธุรกิจและลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านในสาขาที่มีศักยภาพเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิต กับไทยและญี่ปุ่น ตามหลักการ “Thailand+1” โดยเฉพาะตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ EWEC และ SEC

๕.๒.๔ เป็นโอกาสในการนำเสนอบทบาทความเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและ การเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในภูมิภาคของไทย ในการร่วมให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทั้งทางด้านการเงินและ ทางวิชาการ เพื่อพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๓ ร่างแถลงข่าวร่วม (Joint Media Statement) การประชุมระดับรัฐมนตรี กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๕.๓.๑ การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ จัดขึ้นในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ ณ มະນີລา พิลิปปินส์ โดยนายตรีน ตวน อัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของเวียดนาม และนายฮิโรชิเก เซโกะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น เป็นประธานร่วมกัน โดยมีรัฐมนตรี กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม จากกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และไทย รวมถึงเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนภาคเอกชนของประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่น เข้าร่วม

๕.๓.๒ ชื่นชมความสำเร็จที่สำคัญภายใต้สาขาความร่วมมือของแผนปฏิบัติการ (Work Programme) อันได้แก่ โครงการความร่วมมือในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ร่วมกับญี่ปุ่น และองค์กร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวมถึง โครงการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าอาหารที่จัดขึ้นโดยบริษัทเอกชนร่วมกับมหาวิทยาลัยหลัก ๆ

ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจจากญี่ปุ่นมายังประเทศลุ่มแม่น้ำโขง และการนำใช้ระบบศุลกากรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในเมียนมา (Myanmar Automated Cargo Clearance System: MACCS) และโครงการอื่นๆ เป็นต้น ในการนี้ รัฐมนตรีได้แสดงความขอบคุณองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และญี่ปุ่นที่ได้ให้ความสนับสนุน ดังกล่าว

๕.๓.๓ ผู้แทนภาคธุรกิจได้รายงานผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร และรัฐมนตรีได้แสดงความขอบคุณการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะข้อเสนอแนะให้ภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันเพื่อยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรมและดึงดูดให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง สร้างความแข็งแกร่งแก่จังหวัดต่าง ๆ เพื่อขยายตลาดและเพิ่มพูนจำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมการผลิต ขยายการค้าข้ามแดน รวมถึง การนำใช้ระบบและขั้นตอนทางศุลกากรที่ราบรื่นขึ้น บริเวณจุดผ่านแดนต่าง ๆ และการปรับปรุงโครงสร้างโลจิสติกส์ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะในด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๕.๓.๔ รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Industrial Development Vision: MIDV) โดยใช้กลไกการวางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง (Plan, Do, Check, Act: PDCA) ซึ่งครอบคลุมความก้าวหน้า ข้อท้าทาย และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญจนถึงปี ๒๕๖๓ รัฐมนตรีชื่นชมแนวคิด การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างเชื่อมโยง (Connected Mekong Industrial Development) ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยง โลจิสติกส์ที่เชื่อมโยง และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เชื่อมโยง เพื่อเป็นทิศทางในอนาคตของความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยทิศทางการพัฒนาดังกล่าว จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้ ๔ สาขาความร่วมมือย่อยของวิสัยทัศน์ฯ ซึ่งยังคงมีความท้าทายที่ล้ำค่า ได้แก่ สาขาความร่วมมือย่อยโครงสร้างการค้า สาขาความร่วมมือย่อยความเชื่อมโยงในภูมิภาค สาขาความร่วมมือย่อยการวิจัยและพัฒนา และสาขาความร่วมมือย่อยการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ในการนี้ รัฐมนตรีได้เน้นย้ำถึงความพยายามเชิงรุกของประเทศสมาชิก และความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ เพื่อเป้าหมายการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็น ๒ หมื่นล้านเหรียญ สรอ. ภายในปี ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๕.๓.๕ ชื่นชมรัฐบาลญี่ปุ่นที่ได้ให้การสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติตามแนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างเชื่อมโยง (Connected Mekong Industrial Development) ได้แก่ ด้านการยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรม โดยมุ่งการนำใช้ Internet of Things (IoT) การสนับสนุนอุตสาหกรรมเกิดใหม่ และการเพิ่มพูนความสามารถในการแข่งขันเชิงธุรกิจของจังหวัดต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการความร่วมมือเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ และเชื่อมโยงกันในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยได้รับการสนับสนุนจากหุ้นส่วนการพัฒนาอื่น ๆ อาทิ การอำนวยความสะดวกโลจิสติกส์ในจุดเชื่อมต่อสำคัญตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ และการค้าข้ามแดนระหว่างประเทศ รวมทั้ง ได้มีความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาควิชาการ และภาครัฐในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารของ SMEs

๕.๓.๖ ยืนยันการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ จะจัดขึ้นต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๐ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ในปี ๒๕๖๑

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างแถลงข่าวร่วมฯ ซึ่งมีสาระสำคัญเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม และร่างสุดท้ายของแถลงข่าวร่วมฯ ยังได้มีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมความเห็นจากสำนักงานฯ ในฐานะหน่วยงานประสานหลักกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมแล้ว นั้น ไม่มีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ปี พ.ศ.๒๕๕๗ โดยร่างแถลงข่าวร่วมฯ ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายในประเทศหรือกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย

๗. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

๗.๑ รับทราบผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง - ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ ตามข้อ ๔

๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐมนตรีประจำกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ในการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ รวมทั้ง ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐมนตรีประจำกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (MJ-CI Minister) เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของประเทศไทยภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม โดยต่อเนื่องต่อไป

๗.๓ ให้ความเห็นชอบร่างแถลงข่าวร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ (Joint Media Statement) เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ร่วมกับรัฐมนตรีของประเทศลุ่มแม่น้ำโขงให้การรับรองแถลงข่าวร่วมฯ ดังกล่าว โดยไม่มีการลงนามในการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๙ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ และให้ความเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสามารถปรับปรุงถ้อยคำในแถลงข่าวร่วมฯ ได้ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ โดยสำนักงานฯ จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไขพร้อมด้วยเหตุผลประกอบอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๒๔๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๐๕

Email : piyanuch@nesdb.go.th